

Juryrapport Solidariteitsprijs 2022

“Of je nou in de bijstand zit, dakloos raakt of je land bent ontvlucht: je kan maar beter in Tilburg aankloppen. Voor zo’n beetje alle kwetsbare doelgroepen lijkt de stad net wat harder te lopen dan de rest van de regio.” Met deze mooie woorden begon het Brabants Dagblad op 31 oktober een ode aan het sociale DNA van Tilburg. De stad van Peerke Donders, broodpater Gerrit Poels en de inmiddels landelijke Quiet Community. Hoogleraar Ton Wilthagen verwijst in het artikel naar Tilburg als de stad van sociale innovatie en ziet een brede coalitie in de stad die zich inzet voor mensen die het zwaar hebben. “Van het onderwijs tot het bedrijfsleven, van de politiek tot talloze vrijwilligers.” Of die solidariteit nu in ons Tilburgse bloed zit of uit onze kranen stroomt in het Tilburgse drinkwater, als jury herkennen we dat beeld en we kunnen er met zijn allen trots op zijn. We zijn hier immers niet alleen, maar samen.

Het is dan ook niet gek dat we dit jaar maar liefst **de 25^e Tilburgse Solidariteitsprijs** mogen uitreiken. En aan de initiatieven in de stad te zien, zijn we de eerstvolgende 25 jaar nog niet klaar. Samen met voormalig winnaars Marja Wittenbols en, namens Feniks, Gerda de Vries had ik dit jaar de eervolle taak om als jury uit de warme inzendingen drie genomineerden, en daarvan één winnaar te kiezen.

De Solidariteitsprijs gaat sinds jaar en dag naar een organisatie of, zoals ook dit jaar, een persoon die binnen de volgende criteria past:

- Solidariteit met (groepen) mensen – lokaal, landelijk of mondiaal – die niet altijd in de positie zijn om zelf voor hun rechten op te komen.
- Gericht op zelfredzaamheid en/of emancipatie van betrokken (geen liefdadigheid).
- Gedurende een langere periode.
- Handelend uit onbaatzuchtige motieven.

De winnaar staat op de schouders van vele reuzen. De afgelopen decennia is de prijs achtereenvolgens uitgereikt aan Pater Poels, Tilburg ZaMir, de Vuurdoop, VluchtelingenWerk Tilburg, de Fraters van Tilburg, de Derde Wereldrommelmarkt van het Mill-Hill College, Octavia Moneedi, Anneke Scholte/De Nieuwe Wind, inloopruimte De Boomgaard op 't AZC, Moedercentrum de Ketting, Stichting Samenwerking Tilburg Nicaragua, Stichting Leergeld Tilburg, Mirjam Antonise, Riek Flipse, Maandblad SpinT, de Stichting Raakveld, het Ronde Tafelhuis, Jan & Ginneke Geboers, Hetty de Wilde, Marja Wittenbols, Willemien van Heugten, IMC Weekendschool, Evelyne Klerkx-Waijers en Feniks.

De inzendingen waren net zo divers als dat ze inspirerend en hartverwarmend waren, geen makkelijke keuze. We zagen betrokken vrijwilligers, kunstenaars, zorgverleners en ondernemers voorbij komen. Uiteindelijk zijn we gaan kijken in hoeverre de persoon iets uitzonderlijks doet, méér dan wat binnen zijn of haar rol verwacht wordt. En dat iemand daar ook een verschil mee weet te maken in de levens van de mensen om hem of haar heen.

Met deze gedachten, kwamen we tot drie stevige genomineerden, uit drie heel verschillende werkvelden. In willekeurige volgorde:

- **Vittorio:** met zijn ijskar bij de draaibrug in de Piushaven is Vittorio veel meer dan een ambachtelijk ijsventer. Hij is een bruggenbouwer en inmiddels een levende legende. Altijd een glimlach en een warme ontvangst in de knusse zithoek. Vittorio gebruikt ijs en thee om mensen met verschillende achtergronden met elkaar te verbinden in taal, cultuur en geloof. In een interview zegt hij: *“Wij moeten met elkaar in contact blijven. Zolang we bereid zijn met*

elkaar in dialoog te gaan, zullen we niet vechten.” Ook durft hij kwetsbaar te zijn door zijn eigen verhaal te delen. Vittorio was 25 toen hij Iran moest ontvluchten en na een lange reis in Nederland terecht kwam. Elk jaar brandt hij 20 lampen in de boom naast de foodtruck om zijn overleden vrienden te herdenken. Ook met zijn kerstacties voor mensen in armoede laat Vittorio zien dat hij steeds nadenkt hoe hij vanuit zijn rol wat meer kan betekenen voor de wereld. Hoewel hij misschien niet op een voor de hand liggende manier binnen de criteria van de solidariteitsprijs valt, vinden we dat zijn ondernemende en verbindende kwaliteiten een inspiratie zijn voor velen: voor vluchtelingen die nog zoeken naar hun plek in onze stad en voor ons allen door begrip en sympathie te kweken voor andere culturen.

- **Rob Haen:** Deze creatieve community builder is altijd bezig om mensen en hun talenten centraal te zetten. *“Door anders te kijken, door anders te zien, door anders te doen”*, zoals hij zelf ook zegt. Met zijn 25 jaar ervaring en zijn unieke kijk probeert hij de ‘Rock & Roll’ terug te brengen in het sociaal domein. Rob was begeleider van vluchtelingen, werkte op een ‘bijzondere zorg’ afdeling bij de gevangenis en was 10 jaar lang coach bij SMO Traverse. Naast centrumcoördinator bij MFA het Zuiderkwartier, is Rob oprichter en kwartiermaker van The Living Museum Tilburg; een vrijplaats waar mensen met ‘geleefde ervaring’ (een achtergrond van verslaving, psychiatrie, dakloosheid of detentie) kunst maken, elkaar inspireren, hun talent aan de wereld laten zien en werken aan hun herstel. Rob slaagt er in mensen die elders niet altijd meer terecht kunnen een veilig gevoel te geven en nodigt ze uit creatief te gaan denken. Zo bracht hij met kunstenaars en omwonenden een prachtige muurschildering tot leven bij Wijkcentrum de Wissel. Hij nodigt mensen uit te doen wat ze kunnen. Hoe of wat maakt niet uit, maar *“je moet het altijd mooier achterlaten.”* Met het DOE-boek ‘Wie dit leest is kunst’, dat The Living Museum dit jaar nog door crowdfunding voor elkaar kreeg, wil Rob het liefste mensen bereiken onder de brug, in gevangenissen, de daklozenopvang of de GGZ, voor wie kunstbeleving niet vanzelfsprekend is. Deze rasechte omdenker inspireert intussen organisaties in het hele land, maar zeker ook deze jury.
- **Andrew Greenwood:** Als professioneel danser en balletmeester reisde Andrew de wereld rond. Inmiddels richt hij zich als dansdocent bij Factorium speciaal tot mensen met Parkinson. *“Andrew is een heel begaafd docent, steeds heel enthousiast en energiek, heel dichtbij zijn dansers en met veel humor ook. Hij ondersteunt in belangrijke mate hun zelfvertrouwen”*, schrijft de inzender van deze nominatie. Met zijn stichting Switch2Move organiseert hij dans- en bewegingscursussen voor mensen met een fysieke of mentale beperking. Zijn ambitie is om dans te integreren in de gezondheidszorg, als een preventiemiddel voor ziektes als Parkinson, MS en dementie. Ook hersenwetenschappers zijn overtuigd van het fundamentele belang hiervan. *“Met beweging kunnen we mensenlevens veranderen. Dans is een medicijn,”* zegt Andrew. En met dit gedachtengoed verovert hij vanuit Tilburg heel Nederland en hopelijk de wereld. Zo houdt hij mensen die belemmerd worden door hun gezondheid op de been en aan de lach. Hij biedt hen een andere manier om zich uit te drukken en zo lang mogelijk zo gezond mogelijk te blijven.

Zoals gezegd, met een ijsmaker, een sociaal werker en een dansdocent komt ons gezelschap uit uiteenlopende werelden. Met hun welverdiende nominaties hopen we hen flink in het zonnetje te zetten. Complimenten en dank voor jullie bijdrage aan een meer solidaire wereld, waarin we verbinding zoeken en omkijken naar elkaar.

De winnaar is iemand die stigma's doorbreekt voor de mensen waarmee hij werkt. En ondanks dat dat helemaal niet vanzelfsprekend is, laat hij hen shinen zodat zij uiteindelijk tot meer in staat zijn dan ze zelf dachten. Ook in deze vreemde corona-tijd laat deze man onuitputtelijke creativiteit en doorzettingskracht zien door samen met anderen prachtige dingen neer te zetten: de winnaar van de 25^e Tilburgse Solidariteitsprijs is... Rob Haen!

Januari 2022, Liesje Carlier